

DECIZIE

29 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Ala Cobăneanu

Judecătorii: Nicolae Craiu, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Enif Also” avocatul Leșan Nicolae,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Moisei Petru împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Enif Also” cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2016, prin care a fost respinsă cererea reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Enif Also” avocatul Leșan Nicolae cu privire la amânarea plății taxei de stat și nu s-a adăptat curs cererii de apel depusă de către Societatea cu Răspundere limitată „Enif Also” împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 iunie 2013,

c o n s t a t ă

La 30 martie 2011 Moisei Petru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Enif Also” (SRL „Enif Also”), solicitând rezilierea contractului nr. 199 din 17 martie 2008 privind participarea la construcția imobilului - apartamentul cu două odăi, cu suprafața totală de 67,45 m.p., situat la etajul 5, blocul nr. A, str. Poștei nr. 53/1, mun. Chișinău, încheiat între Moisei Petru și SRL „Enif-Also”, încasarea sumei de 20 572,50 Euro achitată în baza contractului nr. 199 din 17 martie 2008, convertiți în lei MD conform cursului oficial al BNM la data achitării, precum și încasarea penalității și a dobânzii în sumă de 21 489,06 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 iunie 2013 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Moisei Petru, s-a dispus rezilierea contractului nr. 199 din 17.03.2008 privind participarea la construcția imobilului - apartament cu două odăi, cu suprafața totală de 67,45 m.p., situat la etajul 5, blocul nr. A, str. Poștei nr. 53/1, mun. Chișinău, încheiat între Moisei Petru și SRL „Enif Also”, s-a încasat de la SRL „Enif Also” în beneficiul lui Moisei Petru suma debitoare echivalentă cu 20 572 euro, în lei la momentul executării și în bugetul de stat suma de 9874,56 lei cu titlu de taxă de stat. În rest, cerințele s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, reprezentantul SRL „Enif Also”, avocatul Aliona Proni, la data de 17 aprilie 2015 a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 iunie 2013, solicitând admiterea

acestui, repunerea în termenul de declarare a apelului, casarea hotărârii primei instanțe și remiterea cauzei la o nouă examinare în instanța de fond.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2015 s-a repus SRL „Enif Also” în termenul de declarare a apelului, s-a ridicat de la examinare cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Moisei Petru către SRL „Enif Also” privind rezilierea contractului, încasarea sumei debitoare și a dobânzii de întârziere, cu remiterea cauzei în prima instanță pentru întocmirea hotărârii integrale.

La 11 noiembrie 2015 reprezentantul SRL „Enif Also”, avocatul Leșan Nicolae a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriai Centru mun. Chișinău din 12 iunie 2013, însă fără a prezenta dovada de plată a taxei de stat în sumă de 7405 lei, solicitând scutirea de la plată a taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015, a fost respinsă cererea de scutire de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i acordat apelantului termen de achitare a taxei de stat în mărime de 7405 lei până la 13 ianuarie 2016.

Totodată, i s-a explicat apelantului, că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din încheiere, cererea de apel va fi restituită.

La 26 noiembrie 2015 reprezentantul SRL „Enif Also”, avocatul Leșan Nicolae a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 11 noiembrie 2015, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate și a soluționa prin decizie problema în fond despre scutirea de taxa de stat la depunerea apelului, în temeiul art. 85 alin. (4) CPC, în legătură cu situația financiară precară a întreprinderii și existența sechestrelor aplicate pe conturile întreprinderii.

Recurentul în motivarea recursului a invocat ilegalitatea încheierii recurate, indicând că este în contradicție cu materialele cauzei.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 ianuarie 2016 s-a respins recursul declarat de către reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Enif Also”, avocatul Leșan Nicolae.

S-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Moisei Petru împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Enif Also” cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere.

În ședința de judecată din 23 martie 2016 reprezentantul apelantei SRL „Enif Also”, avocatul Leșan Nicolae a depus o cerere prin care a solicitat amânarea plății taxei de stat până la data rămânerii definitive a deciziei pe cauza dată, motivând că întreprinderea se află într-o situație materială precară.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2016 s-a respins cererea reprezentantului Societății cu Răspundere Limitată „Enif Also” avocatul Leșan Nicolae cu privire la amânarea plății taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i acordat apelantului termen de achitare a taxei de stat în mărime de 7405 lei până la 08 iunie 2016, ora. 12.00.

I s-a explicat reprezentantului Societății cu Răspundere Limitată „Enif Also” avocatul Leșan Nicolae că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile indicate cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La 06 iunie 2016 reprezentantului Societății cu Răspundere Limitată „Enif Also” avocatul Leșan Nicolae a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel

Chișinău din 27 aprilie 2016, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii recurate și a soluționa prin decizie problema în fond de a admite cererea privind amînarea plății taxei de stat, pînă la data rămînerii definitive a deciziei pe cauza dată, și restituirea pricinii pentru examinare în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău.

Recurentul în motivarea recursului a invocat ilegalitatea încheierii recurate, indicînd că întreprinderea Societatea cu Răspundere Limitată „Enif Also”, la moment nu are posibilitate de a se conforma prevederilor legale achitînd taxa de stat, pentru examinarea apelului, fapt care a și impus la formularea cererii cu privire la amînarea plății taxei de stat.

Mai indică recurentul că nu pot fi reținute concluziile instanței de apel, cu referire la faptul că, SRL „Enif Also” nu au probe concludente ce ar demonstra lipsa sursei financiare, precum și lipsa oricăror bunuri mobile și fapt care justifică starea materială precară invocată, avînd în vedere că din actele judecătorești prezentate și din încheierile executorului judecătorec, se subînțelege că, asupra mijloacelor financiare aflate pe conturile bancare, precum și asupra bunurilor mobile și imobile, au fost și sunt indicate un șir de interdicții/sechestre.

Recurentul mai invocă și prevederile Convenției Europene pentru Protecția Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului, menționînd că cerința de achitare a taxelor de către tribunalele civile pe marginea acțiunilor sau apelurilor nu poate fi analizată ca limitare a dreptului de acces la justiție, care este incompatibil cu art. 6 §1 al Convenției și art. 2 CPC al RM.

În conformitate cu art. 426 al. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinînd materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Potrivit art. 400 alin. (3) lit. a) și alin.(4) CPC se consideră că normele de drept procedural sunt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care pricina a fost judecată de un judecător care nu era în drept să participe la examinarea ei.

Conform art. 49 alin. (1) CPC judecătorul care a luat parte la judecarea pricinii în primă instanță nu mai poate participa la judecarea acesteia în instanță de apel, de recurs și nici la rejudecarea ei în primă instanță, după casare.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că aceste prevederi imperative ale normelor de drept procedural de către instanța de apel nu au fost respectate.

Curtea de Apel Chișinău în componența completului de judecată președintele ședinței - Ludmila Popova, judecătorii - Valeri Efros și Ana Gavrilița, la data de 27 aprilie 2016 au adoptat încheierea, prin care s-a respins cererea reprezentantului Societății cu Răspundere Limitată „Enif Also” avocatul Leșan Nicolae cu privire la amînarea plății taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i acordat apelantului termen de achitare a taxei de stat în mărime de 7405 lei pînă la 08 iunie 2016, ora. 12.00.

Materialele cauzei atestă că judecătorul Valeri Efros a participat la judecarea aceluiaș caz în prima instanță. Astfel, judecătorul Valeri Efros a emis hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 iunie 2013 prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Moisei Petru, s-a dispus rezilierea contractului nr. 199 din 17.03.2008 privind participarea la construcția imobilului - apartament cu două odăi, cu suprafața totală de 67,45 m.p., situat la etajul 5, blocul nr. A, str. Poștei nr. 53/1, mun. Chișinău, încheiat între Moisei Petru și SRL „Enif Also”, s-a încasat de la SRL „Enif Also” în beneficiul lui Moisei Petru suma debitoare echivalentă cu 20 572 euro, în lei la momentul executării și în bugetul de stat suma de 9874,56 lei cu titlu de taxă de stat. În rest, cerințele s-au respins ca fiind neîntemeiate.

În această ordine de idei, instanța de recurs a constatat că, judecătorul Curții de Apel Chișinău – Valeri Efros contrar prevederilor art. 49 alin. (1) CPC a participat la examinarea pricinii în primă instanță. Norma legală citată instituie o prezumție absolută a lipsei de imparțialitate a judecătorului și declară ca fiind inadmisibilă participarea repetată a judecătorului la examinarea aceleași cauze în privința căreia și-a expus anterior opinia, materializată în actul de dispoziție adoptat.

Colegiul remarcă că statul, în baza dreptului oricărei persoane la un tribunal imparțial, recunoscut prin art. 6 din Convenție, are obligația pozitivă de a-și regla sistemul judiciar, astfel, încît orice jurisdicție să aibă obligația de a-și verifica imparțialitatea, atît din oficiu cît și la cererea uneia dintre părți (*Remli c. Franța, hot. din 23 aprilie 1996*).

Astfel, în situația dată participanții la proces pot să se îndoiască, în mod legitim de neutralitatea magistratului, din cauza faptului că acesta a cunoscut anterior dosarul cu ocazia unui cumul de decizii, astfel că cumulul de decizii este interzis în raport cu imperativele unei proceduri imparțiale.

În speță, litigiul este unic, dar desfășurat în cadrul mai multor proceduri, ceea ce condiționează evident aparența unei prejudecăți a magistratului. Fiindcă starea de fapt este unică celor două proceduri, urmează interdicția cumulului de decizii.

În consecință, fiindcă situația reprezintă un cumul de decizii, trebuie evitată aparența de imparțialitate pentru a se putea garanta imparțialitatea instanței prin prizma art. 6 CEDO – dreptul la un proces echitabil.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră imposibilă corectarea erorii admise de către instanța de apel în condițiile procedurii prevăzute de către legislația procesuală, motiv pentru care cauza urmează a fi restituită spre rejudecare.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 49 alin. (1), 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către reprezentantului Societății cu Răspundere Limitată „Enif Also” avocatul Leșan Nicolae.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Moisei Petru împotriva Societății

cu Răspundere Limitată „Enif Also” cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru